

Mpr nr. A103001 - - Dato : 19190310
Forfatter:Drechel Drechsel Lunn, forvalter Drecher
Emnegruppe: Administration

Tekst: Brevveksling. Brev fra kommunen (Drecher, Drechel, Drechsel) til forvalter Lunn angående en koncept til et særvotum.

Mpr nr. A103002 - - Dato : 99999999
Forfatter:
Emnegruppe: Forhold vedr. landbrug

Tekst: Hesteregnskab. Udgifter til transport. 1917-18.

Mpr nr. A103003 - - Dato : 19199999
Forfatter:
Emnegruppe: Forhold vedr. landbrug

Tekst: Hestehold, postkørsel. Udkast til svar på udkast til kommissionsbetænkning.

Mpr nr. A103004 - - Dato : 19199999
Forfatter:af 1. marts 1915, Kommissionen
Emnegruppe: Forhold vedr. landbrug

Tekst: Hestehold. Kommissionen af 1. marts 1915. udkast til betænkning.

SE NEDENFOR

103001

BORGMESTEREN
I AARHUS

Den 10/3 1919

Mr. Forvalter Linn!

Kommer min Koncept til de Soc. Vo-
kner. Is har tænkt mig, at de,
hvis de er enig i Affælleren, ved
en Paategning kunne tiltræde den.
Naar de kommer til Byen, kan
i jo, hvis de har lyst, tale derom.
Is opseter jo den udmærkede Motivering
til Mødet i Kommissionen. — Is vil
hvisk har Koncepten renskrevet paa
Kospidalt.

Med venlig Hilsen —

Peris hustru

Drechsel

April

Maj

Juni

Juli

Aug.

24 29. Soov. Pannus. } 24-28-
1 Tärki Pongy (Lousin)

34 29. Soov. Pannus - 16-25-

44 Lõpkiht Strandus 1/4 Dng. - 6-6-

11äsi kihtvõrreng uuldau 1/4 D. 8-8-

54 1 - - D - - 1/4 Dng 8-8-

74 1 - - D - - 1/4 - 8-8-

94 Kõrvalakiht 3/4 - 12-18-

1 Laidant kiht 3-3-

104 1 Grupp Soov. Pannus - 1/4 - 4-6-

- Brände puitalag 3/4 - 12-18-

114 D - D 1/2 - 8 12-50

124 Kõrvalakiht 1 - 16-25-

144 Laidant kiht 1/2 - 8-12-50

164 Laidant kiht 3-3-

= 1865

136-

29/5 11äsi uuldau - 8- 6/6 11äsi uuldau

kiht 1/2 Dng 12-50 Laidant kiht 1/2 -

30/5 1 D 1/4 8- = 12 H

= Laidant 16-

28 4 Laidant kiht

8/8 1 Laidant kiht

157 18 11äsi uuldau

203 18 11äsi uuldau

24/8 1/8 puitalag

Aug.

Septo

Okto

Novbr

²/₈ 4 Loo. Saut hi
 durrin - 3-
⁹/₈ 1 Loo. Tharres hi
 do - 3-
¹⁵/₇ 18 Wierus Lautain
 hi durrin - 8-
²³/₈ 2 Loo. Saut hi
 durrin - 6-
²⁴/₈ 1/2 fnd Rasp. 1/20, 1/25
 = 28-00
⁵/₉ (Loo. Saut durrin) 3-
⁶/₉ 1 - do - 3-
¹¹/₉ 1 - do (Prr.) 3-
¹²/₉ 3 - do (-) 9-
 1 - do (ung) 3-
 1 - do (cut I) 3-
 2 Loo. Jort hi durrin 6-
¹³/₉ 1 Loo. Saut. 3-
¹⁴/₉ 1 - do 3-
 - Serypp fnd durrin 8-50
¹⁵/₉ 1 Loo. Saut (Prr.) 3-
¹⁸/₉ 1 - - (do) 3-
²¹/₉ 1 Kull durrin 3/40.
 - Wierus Laut durrin 1/4
 = 50-50

²⁰/₁₀ Kull durrin 3/40. - 18-
 - Wierus Laut durrin 8-
²⁷/₁₀ Kull durrin 1/2, 1/25
 = 28-50
 1-28-
¹²/₁₁ Kull durrin 10/25 - 16-
²⁷/₁₁ Wierus Laut hi durrin 8-
 - 1 Loo. Saut durrin 3-
⁸/₁₁ Wierus Laut hi
 durrin - 8-
¹⁴/₁₁ 1 do - do hi durrin - 8-
²⁰/₁₁ 1 do - do hi durrin 10-
²³/₁₁ Kull durrin 10- 16-
²⁴/₁₁ Wierus Laut (durrin) 8-
²⁹/₁₁ Prr. durrin (10.) 16-
 = 142-50

³/₁₁ Kull durrin 10/25 - 16-
²⁷/₁₁ Wierus Laut hi durrin 8-
 - 1 Loo. Saut durrin 3-
⁸/₁₁ Wierus Laut hi
 durrin - 8-
¹⁴/₁₁ 1 do - do hi durrin - 8-
²⁰/₁₁ 1 do - do hi durrin 10-
²³/₁₁ Kull durrin 10- 16-
²⁴/₁₁ Wierus Laut (durrin) 8-
²⁹/₁₁ Prr. durrin (10.) 16-
 = 142-50
 93k

Udgifter til Kirkebesten.

19¹⁶/17

19¹⁷/18.

14 ^{1/2} Kalkuler = 74. =	- 56.4	3877 ²⁴ K. Korr.	930.48
14 - Korr a 26.4 =	3-64-	15 H. Gulvbr.	60.00
8 - Korr. = 84. =	- 64-	1920 ³⁵ Korr.	672.00
Indt.	4 ^{1/2} K. 84.4	10 H. Korrbr.	16.50
- Str.	1766 ^{1/2} 40.4		1678.98
		5110 ^{1/2} Korr. a 16	817.60
			2496.58

Kirkens Løn mv. -
Uniform -
Korr. af Anst. - 200 K.
Forsikring -
Hæderstryk -

Kirkens Løn mv.
Uniform
Korr. af Anst. 200 -
Forsikring
Hæderstryk

Den økonomiske Udgifter til Vogn og Selskab m.v.

c. 200 K. omreg.

Jostur

Udgifter til Kirkebesten

19¹⁶/17

19¹⁷/18

7 ^{1/2} Kalkuler = 84 =	28.4	756 ²⁴ K. Korr.	181.44
4 - Korr a 26.4 =	1-04	1 ^{1/2} Korrbr.	408.80
Indt.	1-32.4	255 ^{1/2} K. =	408.80
- Str.	481 ^{1/2} 80.4	500 ^{1/2} Indt.	
		1000 ^{1/2} Indt. =	50 K.
			640.24

Forsikring
Hæderstryk
Løn

Forsikring
Hæderstryk
Løn

- Apr 5-6
- Maj 5-6
- Juni 6-7
- Juli 8-10
- Aug 11-12
- Sept 16-17
- Oktr 18-20
- Nov 22-23
- Dec 25-24
- Jan 24-25
- Feb 24-26
- Mars 26-27

Udgifter

19¹⁶/17

7 ^{1/2} Kalkuler = 84 =		5 - Korr a 26.4 =	
		4 - Korr a 84. =	
		Indt.	
		- Str.	693

Pastors Løn
Uniform
Forsikring
Hæderstryk
Løn

Postketen

Udyft til Gennemskud

19¹⁶/17

19¹⁷/18

7 ^{1/2} Stokke = 4p. = -28d	1456 1/2 Floor ^{24d}	349 44
5- Floor a 26d = 1.30	5 St. Gulvbræ ^{4 1/2}	20 00
4- Kæver a 8d. = 32d	2 St. Kæverbræ ^{16 1/2}	3 30
		372 74
per Day 1790g	Stokke	
- St. 693 1/2 50d	7 Kæver =	
	258 5 1/2	
	Stokke a 16 1/2	408 80
		781 54

Postus Lini
uniform.
Forsikring
Hjælpesky
Lid

Postus Lini 1430 00
uniform. -
Forsikring
Hjælpesky
Lid

Harvoket -

103004

Kommissionen af 1'Marts 1915.

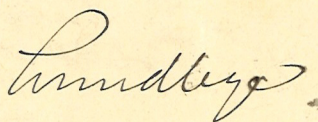
København, den 7'Juni 1919.

Idet jeg herved fremsender et nyt Udkast til Kommissionens Indstilling til Justitsministeriet, skal jeg anmode om inden den 30'Juni at erholde skriftlig Meddelelse om,

hvorvidt De har noget Ændringsforslag at fremsætte, idet jeg i bekræftende Fald anmoder om, at det maa blive mig tilstillet i formuleret Skikkelse, og

hvilken af de Udtalelser i Udkastet De slutter Dem til.

P. K. V.

Udkast.

Kommissionen af 1'Marts 1915.

København, den

Efter Paalæg fra Justitsministeriet i Skrivelse af 19'April f.A. har Kommissionen overvejet Spørgsmaalet om, hvorledes Postbesørgelsen til og fra Sindssygehospitalet ved Aarhus kan ordnes paa den heldigste Maade, og det dermed i Forbindelse staaende Spørgsmaal om Høsteholdet paa Hospitalet.

Afstanden fra Hospitalet til Hovedbanegaarden i Aarhus er 5,5 km, medens det kun ligger 1,5 km fra Ris Skov Jernbanestation, fra hvis Postekspedition Hospitalet to Gange daglig kan faa Breve og Pakker, der ikke vejer over 1 kg., tilbragt, forsaavidt Posttasken med Indhold ikke kommer til at veje over 12½ kg.

Ikke desto mindre har Hospitalet med Hensyn til sin Postforbindelse bevaret den samme Tilstand som før Postekspeditionen ved Ris Skov Jernbanestation blev oprettet, idet det har anset det for mest fordelagtigt at fastholde Aarhus som sin Postadresse. Hospitalet holder sit eget Postbud samt en særlig Hest og en særlig Vogn, hvormed Postbudet to Gange hver Dag kører til Aarhus og henter og bringer Post. Det formaalstjenlige & denne Ordning er fra Hospitalets Side overfor Justitsministeriet blevet begrundet med en Henviisning til, at selvom Postbesørgelsen overgaar til Postvæsenet fra Ris Skov Postekspedition, vilde Posthesten og Postvognen dog ikke kunne undværes, da det i saa Fald vilde være nødvendigt for Hospitalet mindst en Gang daglig at sende Vogn til Ris Skov Station efter større Pakker, og at Hospitalet ikke kunde undvære den Nytte, det nu drager af Køretejet udover Postbesørgelsen paa dettes to daglige Ture til Aarhus, paa hvilke Postbudet beserger mindre Indkøb for Hospitalet, udbringer Rekvisitioner, betaler Regninger saavel for Hospitalet som for Patienter paa 1' og 2'Pleje, haver Anvisninger og indsetter Beløb i Fængelsinstitutter.

Kommissionen skal som sin Mening udtale, at det maa anses for det naturlige, at Hospitalets Postgang finder Sted over Ris Skov Postekspedition som den nærmeste. Man skal dog henstille til Justitsministeriet at rette en Henvendelse til Ministeriet for offentlige Arbejder om, at det vil drage Opsørg for, at denne Ordning gennemføres saaledes, at Hospitalet

derigennem opnaar den hurtigste og bedste Postbesorgelse.

Naar den hidtil to Gange daglig stedfindende Postkørsel til Aarhus saaledes bortfalder, maa Hospitalets Hestebestand utvivlsomt kunne indskrænkkes, idet der kun undtagelsesvis vil være Brug for Kørsel til Postekspeditionen ved Ris Skov Station.

Det er i saa Henseende oplyst for Kommissionen, at der gennemsnitlig sendes og bringes c. 200 Pakker om Maaneden til Hospitalet. Af disse falder dog c. 400 paa Julemaaned og c. 400 paa Paaskeaaen, saa at det regelmæssigt kun bliver c. 160 Pakker om Maaned eller 5 & 6 om Dagen, heri iberegnet de mindre Pakker, som Postvæsenet udbringer. Heraf maa sluttes, at der kun paa enkelte Dage vil være Grund for Hospitalet til at sende Vogn til Ris Skov Station efter Pakker, og at det ikke kan betale sig, af Hensyn til disse faa korte Ture, at holde et særligt Køreteji i de forholdsvis faa Tilfælde, hvor de ikke kan beserges med de Heste og Vogne, som Hospitalet holder til andet Brug, maa det være billigere at benytte en særlig dertil lejet Befordring. Det samme gælder om de særlig talrige Pakker ved Juletid og Paasketid, da det maa anses for utvivlsomt, at de ni Tiendedele deraf falder paa nogle faa Dage.

Lige gaalidt kan den øvrige Brug, som Hospitalet nu gør af dette Køreteji, begrunde, at det bevares for Hospitalet. Af de Årinder som det foran er angivet, at det udfører ved Siden af Postbesorgelsen, er Udbringelsen af Rekvissioner noget, som maa kunne erstattes med en Besked gennem Telefonen, og hvad Betaling af Regninger for Patienter paa 1' og 2' Plaje angaar, kan disse Patienter ikke have Krav paa en særlig Begunstigelse ved, at Staten uden Vederlag lader saadanne Virksomheder udføre for dem, idet de maa finde sig i, at det, som det koster at faa disse Hverv udført, afkræves dem. Det, der bliver tilbage, kan ikke være mere end, at det kan forenes til samlet Besorgelse en eller to Gange om Ugen.

Hospitalet har hidtil til Stadighed benyttet 7 Heste, hvoraf de 2 dog fra for et Aar siden har været lejede, da Justitsministeriet ikke har bemyndiget Hospitalet til at købe to nye Heste i Stedet for to, som den Gang ikke kunde gøre Tjeneste mere. Af disse 7 Heste anvendes to som Køreheste til Personbefordring og Kørsel med Proviantvogn, to ved Avlsvæsenet, en i Havenne og en til Kørsel paa Hospitalets Grund med Brændsel, Aske, Madaffald, Gødning og lignende, medens den syvende er den ovennævnte Posthest.

Idet Kommissionen har ment at burde anlagge en rent økonomisk Be

*af
over*

*dette
er
et
over
over
over*

*over
over
over
over
over
over*

*over
over
over
over
over
over*

tragtning overfor Sindssygehospitalet's Hestehold, er den enig om at udtale, at et Sindssygehospital ikke bør have flere Heste end det fuldt ud kan beskæftige Dag ud og Dag ind, medens det til Arbejde, som ikke kan gaa ind under dagligt Arbejde for en Hest, bør benytte lejet Hestekraft.

Til disse Udtalelser mener et tal indenfor Kommissionen nemlig

at burde

at burde indskrænke sig. tallet mener nemlig ikke, at der er muligt

for Kommissionens Medlemmer at danne sig et Skøn over, hvor mange Heste

paa Hospitalet, der er fuldt beskæftiget, og det anser det for rigtigat,

at det er overladt til Sindssygehospitalernes Direktioner at afgøre Spørgsmaal, som det her foreliggende.

Et tal nemlig

mener derimod endnu at burde gøre følgende Betragtninger gældende.

Hvis Hospitalets Direktion vil være sikker paa, at der ikke holdes flere Heste end de, der Dag ud og Dag ind kan være fuldt beskæftigede paa Hospitalet, kan den kun gaa den Vej, forsigtsvis at indskrænke Hesteholdet saa stærkt, at det bliver nødvendigt i ikke helt ringe Omfang at supplere det ved at leje Heste. Erfaringen vil da vise, hvormange Heste det er højest at have. Imidlertid kan der dog af det, der foreligger oplyst fra Hospitalet, udtrages forskellige vejledende Synspunkter.

De to Køreheste benyttes foruden til Personbefordring til at køre to Gange om Ugen til Aarhus med Hospitalets Arbejdsvogn for at hente Varer fra Hospitalets Leverandører og Postpakker og Jernbaneforsendelser, der er for omfangsrige eller for tunge til at de kan befordres med Postvognen. Udover disse regelmæssige to Ture om Ugen benyttes de ofte til med Arbejdsvognen at hente Varer, Forsendelser fra Jernbane og Dampskib, det hyppig skiftende Plejepersonales og Tyendes Tøj og lignende. Det maa nu antages, at det, i det mindste under normale Forhold, er mere økonomisk, og i det hele mere fordelagtigt for Hospitalet at slutte Aftaler med sine Leverandører paa Grundlag af, at disse afleverer Varerne paa Hospitalet, end selv at hente dem. Plejepersonalets og Tyendets Tøj og alle andre Forsendelser med Post, Jernbane eller Dampskib bør Hospitalet lade adressere til Ris Skov Station i Stedet for som nu til Aarhus Statsbanestation,

hvilket vil blive en selvfølge, naar Hospitalets Postadresse bliver Ris Skov Station, og ikke kan volde nogenomhelst Ulemper, naar denne Station, ved Omordningen af Baneforholdene i Aarhus, kommer til at ligge ved Hovedbanen mellem Aarhus og Randers. Ogsaa mindre Forsendelser fra Leverandere i Aarhus vil af disse forlanges sendt med Jernbanen til Ris Skov Station, eventuelt med Dampskib, hvilket dog kun i enkelte Tilfælde kan tænkes praktisk, da der er betydelig længere fra Dampskibenes Anløbssted ved Ris Skov til Hospitalet end fra Jernbanestationen.

De to andre Heste benyttes som anført i Hospitalets Landbrug der er paa 12,69 ha. Til Driften af denne Jord behøves et Spand kraftige Heste, men efter almindelig Landmandserfaring vil disse Heste ikke hele Aaret rundt have fuld Beskæftigelse i et Landbrug af denne Størrelse, de vil navnlig om Vinteren, men ogsaa i en Del af Sommeren ved Siden af deres Arbejde i Marken kunne bruges til anden Kørsel f. Eks. Brænde- og Varekørsel samt til Haverarbejde.

De to Heste, der besørger Arbejdet i Haverne og Kørslen paa Hospitalets Grund, skulde herefter, med den Hjælp, de som anført forudsættes at kunne faa af Avlshestene, som Regel kunne benyttes foruden til dette Arbejde til Kørsel en Gang om Dagen til Aarhus og til Kørsel til Ris Skov Station, saaledes at Hospitalet, hvis der er Brug for mere Kørsel end hvad disse 4 Heste kan præstere, hvilket dog langt fra bør være Tilfældet, lejre Heste.

I Følge Opførelse fra Sindssygehospitalet ved Aarhus var Udgifterne til Køreheste i Finansaaret 1917-18 3912 Kr. 63 Sre
 Kuskens Løn med Dyrtidstillæg andrager for Tiden aarlig. 3157 Kr. 50 Sre
 anslaa den aarlige Udgift til Uniform til 100 Kr. 00 Sre
 faar man herefter en samlet aarlig Udgift af 7170 Kr. 13 Sre
 hvortil kommer Forrentning og Amortisation af Hestenes Vardi 7000 Kr.
 og Vognenes Vardi 4400 Kr.
 ialt 11400 Kr.

15% heraf 1710 Kr. 00 Sre
 altsaa ialt 8880 Kr. 13 Sre.

I Følge Opførelse fra Sindssygehospitalet var Udgifterne til Posthesten i Finansaaret 1917-18 1106 Kr. 64 Sre

*skat
 hentes
 1/3
 med
 Drømt
 skat*

*1/3
 1/3
 1/3*

*1/3
 1/3*

*1/3
 1/3
 1/3*

Overført 1106 Kr. 64 Øre

Postbudets Len med Dyrtidstillæg andrager for Tiden

aaarlilig 2632 Kr. 50 Øre

anslaas den aaarlige Udgift til Uniform til 100 Kr. 00 Øre

faar man herefter en samlet aaarlilig Udgift af 3839 Kr. 14 Øre

hvortil kommer Forrentning og Amortisation af

Hestens Verdi 800 Kr.

og Vognens Verdi 300 Kr.

ialt 1100 Kr.

15% heraf 165 Kr. 00 Øre

altsaa ialt 4004 Kr. 14 Øre.

*uanset hvor
jo mere af
Køretøjet
af Posten*

Ved at afskaffe Kørehæstene vilde man herefter kunne regne at spare
c. 8880 Kr. 13 Øre aaarlilig, og ved at afskaffe Posthesten c. 4004 Kr. 14 Øre

ialt 12884 Kr. 27 Øre, et Beløb der langt overstiger det det vil koste at
leje Heste de Dage, man har Brug for dem.

I Henhold til det foran udviklede skal Kommissionen indstille til
Justitsministeriet, at lade Postbesørgelsen for Hospitalet overgaa til
Postvæsenet fra Ris Skov Postekapitation, saaledes, at ikke blot Postbudet
ved Ledighed i Stillingen afskaffes i Overensstemmelse med det af Folke-
tingets Lenningsudvalg, i dets Betænkning af 20de Juni 1917 over Forslag til
Lov om Lenninger for Overlægerne og forskellige Bestillingsmænd ved Stater
Sindssygehospitaler, stillede Krav, men ogsaa den særlige Posthest afskaffe

M

Det ovennævnte tal indstiller endvidere, at det bestemmes, at
Hospitalets Hestebestand bestaar af et Spand kraftige Heste, der fortrinsev
anvendes i Landbruget, men hjælper med andet Arbejde, og et Spand lettere
men dog kraftige Heste, der dels i Sæmspand dels enkeltvis anvendes til
Havearbejde, til Kørsel til Ris Skov Station og Aarnus, til Kørsel med Mad
affald og til andet Arbejde i Overensstemmelse med det foran udviklede,
medens anden Kørsel, der bliver nødvendig, besørges med lejede Heste.